

W léce 2000 sym při pytanju za příkladami katolskich tekstow z 18. lětstotka storčila na wobšěrny, nimale 500-stronski rukopis, kotryž chowaše so w Serbskim kulturnym archiwje (SKA) w Serbskim instituče w Budyšinje pod signaturu MS VI 18 A z etiketom, na kotrymž steješe: Spěwarske (hornjołužiske katólske). We wobstatkowej knize bě wón zapisany jako „Wittichenauer Kanzional mit Noten aus dem Anfang des 18. Jahrhunderts“. Po dokładnišim přehladanju wšak wopokaza so wón jako ewangelski rukopis, samsny, kotryž bě Korla Awgust Jenč 1874 w swojim nastawku „Rukopisne serbske spěwarske“ w Časopisu Mačicy Serbskeje jako rukopis A wopisał a kotryž bě Hinc Schuster-Šewc (1967) měł za zhubjeny.

W samsnym času z doby Franc Šěn za SKA fragmenty z Lubija pochadźaceho kěrlušoweho rukopisa. To pohnu naju, so bliže zaběrać ze stawiznami hornjoserbskeho kěrlušerstwa před wudaćom čišćanych spěwarskich. Nasta w Lětopisu 2001/1 zhromadnje wozjewjeny nastawek „Rukopisne hornjoserbske ewangelske spěwarske w 17. lětstotku“. W tutym zwisku napadny mi wosebita róla hižo dlěje hač 120 lět znateho a wjac hač 400 lět stareho rukopisa Gregoriusa, wo kotrymž wšak w literaturje jenož jara mało namakach. To bě mi nastork, tutomu źórłu nadrobne přepytowanje wěnować. Při tym móžach so na hymnologiske předdžěla Franca Šěna zepěrać, kotremuž chcu so na tym městnje džakować, zo je mi tutu kulturno- a literarnohistorisku dimensiju Gregoriusoweho rukopisa wuwědomił.

Jara spomóžne za posudžowanje jeho řeče wopokaza so, zo je mjeztym tójšto najstaršich hornjoserbskich řečnych pomnikow we wědomostnje komentowanych wudaćach přistupnych (Warichius, Martini, Cichorius, Budestečanska dupa Michała Frencla), štož je zaslužba Hince Schuster-Šewca. Nic naposledk skutkowaše džěło Fabiana Kaulfürsta na swojej disertaciji wo řeči Michała Frencla takrjec kaž katalyzator za moju analizu řeče Gregoriusa – jemu chcu so tu džakować za přewostajenje digitalizowanych wersijow Frenclowych spisow a konstruktivne diskusije.

Předpoložu tu nadrobne wopisanje Gregoriusowych kěrlušowych knižkow. Z tym wšak je jenož započatk sčinjeny za dokładne přeslědženje stawiznow hornjoserbskeho kěrlušerstwa a za wuhódnoćenje, što móža nam rukopisne zběrki kěrlušow wo zažnym wuwicu serbsčiny powědać.

Drježdžany a Budyšin, w meji 2007

Sonja Wölkowa